

Sygn. akt II CSK 651/18

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z wniosku B. K. i M. K.

przy uczestnictwie J. H. i T. H.

o zniesienie współwłasności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 czerwca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców

od postanowienia Sądu Okręgowego w P.

z dnia 9 kwietnia 2018 r., sygn. akt XV Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej i czwartej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżący przedstawiony przez siebie problem prawny ujęli w pytaniu: „Czy informowanie sąsiadów przez posiadającego nieruchomość właściciela, że jest właścicielem całej nieruchomości albo dokonywanie przez niego istotnych

nakładów na całą nieruchomości w sytuacji, gdy dysponuje jedynie mniejszościowym udziałem we współwłasności można uznać za wyraz rozszerzenia zakresu jego samoistnego posiadania ponad realizację uprawnień z art. 206 k.c.?”. Tak sformułowane pytanie nie odzwierciedla zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., lecz jest wyrazem oczekiwania dokonania oceny konkretnych okoliczności faktycznych.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen w zakresie wątpliwości skarżących oraz na to, że przepisy dotyczące tej problematyki nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.).

Z ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia wynika, że skarżący wnioskodawcy nie rozszerzyli zakresu swojego posiadania ponad realizację uprawnień z art. 206 k.c.; nie uczynili tego w sposób jawny, manifestujący zmianę sposobu posiadania, wobec czego Sąd uznał, że nie zostały spełnione przesłanki zasiedzenia udziałów we współwłasności przedmiotowej nieruchomości.

Ubocznie należy wskazać, że Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się na temat rozszerzenia zakresu samoistnego posiadania ponad granice określone w art. 206 k.c. Wyjaśnił, że posiadanie "właścicielskie" całej rzeczy przez współwłaściciela niezbędne do zasiedzenia wymaga, żeby współwłaściciel żądający stwierdzenia zasiedzenia idealnego udziału innego współwłaściciela dał wyraz temu, że zmienił (rozszerzył) zakres swego samoistnego posiadania ponad realizację uprawnień z art. 206 k.c. Skuteczność takiej zmiany wymaga, aby uczynił to jawnie, czyli zmanifestował ją w sposób widoczny dla współwłaściciela i otoczenia. Sama natomiast świadomość posiadania samoistnego ponad realizację uprawnień z art. 206 k.c. nie może być uznana za wystarczającą, a co za tym

idzie - jest prawnie bezskuteczna (zob. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 września 2012 r., IV CSK 117/12, nie publ.; z dnia 30 maja 2018 r., I CSK 61/18, nie publ.; z dnia 15 maja 2018 r., II CSK 6/18, nie publ.; z dnia 8 maja 2014 r., V CSK 324/13, nie publ.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skarżący wskazali, że skarga jest oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenia prawa procesowego tj. art. 244 k.p.c. i art. 245 k.p.c. w związku z art. 308 k.p.c. i art. 309 k.p.c., odnoszące się do oceny materiału dowodowego.

Treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje o jej oczywistej zasadności. Okoliczności wskazane przez skarżących nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie dopatrył się rażącego naruszenia powołanych przepisów, widocznego *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa.

W odniesieniu do uzasadnienia obu przesłanek wskazanych przez skarżących należy przypomnieć, że - stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. - podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw
[aw]